

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-76-10211

Chișinău

11 septembrie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 și art.74 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, având în vedere că reprezintă o prioritate a Guvernului, se prezintă spre examinare, **în procedură de urgență**, proiectul de lege cu privire la unele măsuri de sprijin a fermierilor în legătură cu seceta din anul 2024, aprobat în ședința Guvernului din 11 septembrie 2024, conform Deciziei protocolare nr. 37.31.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Anexe:

1. Proiectul de lege (în limba română 3 file);
2. Nota de fundamentare (3 file);
3. Sinteza (14 file);
4. Raportul de expertiză anticorupție (4 file);
5. Alte avize (13 file);
6. Copia Deciziei protocolare (1 filă).

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Ex.: Snejana Novac
Tel.: 022 250 234

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>289</u>		
"11"	<u>09</u>	20 <u>24</u>
Ora		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIE PROTOCOLARĂ nr. 37.31/2024

Extras din procesul-verbal nr. 37 (pct. 31)
al ședinței Guvernului din 11 septembrie 2024

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare, în procedură de urgență, proiectul de lege cu privire la unele măsuri de sprijin al fermierilor în legătură cu seceta din anul 2024.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Aprobat în ședința Guvernului din 11 septembrie 2024
Decizia protocolară nr. 37.31

LEGE
cu privire la unele măsuri de sprijin al fermierilor
în legătură cu seceta din anul 2024

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Art. 1. – Prezenta lege stabilește unele măsuri de sprijin cu caracter temporar destinate fermierilor, în scopul gestionării efectelor fenomenului de secetă pedologică și atmosferică din anul 2024.

Art. 2. – În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

creditori – bănci, definite potrivit Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, precum și sucursalele băncilor din alte state, care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova; organizații de creditare nebancaară, definite potrivit Legii nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară; asociații de economii și împrumut, definite potrivit Legii asociațiilor de economii și împrumut nr.139/2007; furnizori de inputuri agricole și Serviciul Fiscal de Stat;

debitori – fermieri, definiți potrivit Legii nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, care au încheiate contracte de credit, împrumut, leasing, precum și contracte de vânzare-cumpărare a inputurilor agricole, încheiate cu creditorii.

Art. 3. – Prezenta lege se aplică debitorului care întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) a obținut credite/împrumuturi, bunuri în leasing sau inputuri utilizate pentru activități agricole în baza unor contracte încheiate începând cu data de 1 septembrie 2023 și până la data de 1 septembrie 2024;

b) ale cărui culturi agricole au fost afectate, în proporție de cel puțin 60%, de seceta pedologică și atmosferică din anul 2024, iar suprafața prelucrată afectată constituie nu mai puțin de 50%.

Gradul de afectare a culturilor agricole se probează prin Actul de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de situațiile excepționale cu caracter natural, întocmit în conformitate cu anexa nr. 1 la Ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare și ministrului afacerilor interne nr. 49/150 din 25 martie 2024 cu privire la aprobarea Îndrumarului metodic pentru evaluarea gradului de afectare a culturilor agricole ca urmare a situațiilor excepționale cu caracter natural (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 135-137,

art. 296). Suprafața prelucrată se probează prin raportul 4-AGR, iar în cazul debitorului care posedă terenuri cu destinație agricolă cu o suprafață mai mică de 10 ha, prin certificatul emis de către primar;

c) față de care nu este intentată procedura de insolabilitate.

Art. 4. – În raport cu debitorii prevăzuți la art. 3, se suspendă de drept, pe un termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, obligația de plată a datoriilor restante acumulate, precum și a ratelor scadente aferente împrumuturilor și creditelor, reprezentând rate de capital, dobânzi, comisioane și penalități, datorate de debitori în anul 2024 către creditori până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 5. – În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, sub sancțiunea decăderii din drepturile prevăzute de aceasta, debitorul notifică creditorii despre cazul de afectare a culturilor agricole și invocă incidența art. 4 asupra sa. Notificarea se realizează prin intermediul unor mijloace de comunicare scrisă (în formă liberă), cu anexarea listei tuturor creditorilor vizați de lege și a datoriilor către fiecare din aceștia, precum și a actelor doveditoare a întrunirii cerințelor prevăzute la art. 3 lit. a) și b).

Art. 6. – Suspendarea obligațiilor de plată prevăzute la art. 4, pentru termene ce excedează termenul de 6 luni, precum și renegocierea obligațiilor date se pot realiza în baza acordului părților, prin intermediul inițierii de către debitori a negocierilor cu creditorii acestora, cu încheierea subsecventă a unor acorduri adiționale la contractele prevăzute la art. 3 lit. a).

Art. 7. – Prin derogare de la prevederile Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2022, în cazul suspendării obligațiilor de plată, se permite capitalizarea dobânzilor datorate până la 1 septembrie 2024. Datoria capitalizată se va plăti în rate pe durata rămasă până la scadența prelungită a creditului/împrumutului ulterior perioadei de suspendare.

Art. 8. – Comisionul pentru renegocierea sau suspendarea creditelor/împrumutului în sensul prezentei legi se vor plafona la 1%.

Art. 9. – Termenul de scadență a garanțiilor financiare emise de Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului prin Fondul de Garantare a Creditelor, care garantează creditele solicitate de către debitorii prevăzuți la art. 3, se prelungeste în aceleași condiții pentru un termen egal cu termenul prelungirii/renegocierii creditului, dar doar până la 31 decembrie 2025, cu condiția că creditul a fost contractat până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 10. – Debitorului, a cărui obligație de plată a fost suspendată în temeiul prezentei legi, îi este interzisă înstrăinarea activelor din patrimoniul său pentru perioada suspendării, fără informarea creditorilor.

Art. 11. – Creditorii sunt obligați să examineze, în termen de 30 zile calendaristice de la recepționare, cererea debitorului de renegociere sau de suspendare a obligației de plată, pentru termene ce excedează termenul de 6 luni, formulată în conformitate cu art. 6.

Art. 12. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul Legii cu privire la unele măsuri de sprijin a fermierilor
în legătură cu seceta din anul 2024

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Autorul proiectului este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Proiectul a fost elaborat la inițiativa Ministerului

2.2. Anul 2024 din punct de vedere al condițiilor meteorologice este un an atipic cu mai multe calamități naturale, sub formă de grindină, secetă, furtuni de praf, înghețuri târzii de primăvară, care nemijlocit au afectat starea culturilor din Republica Moldova.

În contextul agricol, este crucial să abordăm diferența dintre „calamitățile după suprafață” pentru a gestiona eficient crizele și a asigura durabilitatea sectorului. Calamitățile după suprafață în agricultură, cum ar fi inundațiile, secetele sau furtunile devastatoare, se manifestă prin daune vizibile și imediate asupra recoltelor și infrastructurii agricole, necesitând intervenții de urgență. Pe de altă parte, „valoarea compromisă” reflectă impactul pe termen lung asupra integrității și viabilității sistemelor agricole, inclusiv degradarea solului, pierderea biodiversității și scăderea productivității. Abordarea acestor provocări necesită nu doar măsuri de remediere pe termen scurt, dar și strategii sustenabile și reforme structurale pentru a restabili și consolida sănătatea și eficiența sistemului agricol pe termen lung.

În tabelul de mai jos prezint principalele cauze care au cauzat calamități după suprafață dar și principalii indicatori.

Tabelul 1. Calamitățile după suprafață și grad de afectare

Tip calamitate	Suprafața afectată, ha	Suprafața afectată 60 – 70 %, ha	Suprafața afectată 70 – 80 %, ha	Suprafața afectată 80 – 100
Secetă/arșiță	208234,33	69407,65	44465,58	57
Ploi torențiale, grindină, vânt puternic	7251,80	2272,85	629,88	
Grindină	4092,80	616,09	678,14	
Îngheț	3860,71	1362,67	231,35	2
Păsări/ lăcuste	41,00	-	-	
Total general	223480,64	73659,26	46004,95	61

Conform tabelului de mai sus în anul curent principalele cauze care au creat calamități naturale în Republica Moldova sunt:

1. Seceta - care a afectat peste 208,2 mii ha, dintre care 69,4 mii ha cu un grad de afectare între 60-70 %, 44,4 mii ha cu un grad de afectare între 71-80 % și 57,2 mii ha cu un grad de afectare între 81-100 %;
2. Ploi, grindină, vânt puternic - au afectat peste 7,2 mii ha, dintre care oca. o mie ha cu grad de afectare între 81 și 100%;
3. Grindina – a afectat peste 4 mii ha,
4. Înghețul - a afectat peste 3,8 mii ha, dintre care 1,3 mii ha au fost cu un grad de afectare între 61 – 70 % și 2,2 mii ha cu gradul de afectare între 81 și 100 %.

În tabelul 2, este sistematizată informația pe grupe de culturi care au avut cel mai mult de suferit. Rezervele joase de umezeală productivă în sol, semnalate pe parcursul anului, au determinat apariția secetei atmosferice și pedologice în cea mai mare parte a teritoriului țării, cu excepția unor localități sau câmpuri din raioanele extreme de nord și izolat a unor raioane

din centrul țării. Coeficientul hidrotermal care caracterizează gradul de umezire a teritoriului în raport cu temperatura înregistrată, în medie pentru țară în luna iulie a constituit 0,5, ceea ce corespunde unei secete foarte severe.

Aceste cifre reflectă amploarea provocărilor cu care se confruntă sectorul agricol, subliniind atât amploarea terenurilor afectate, cât și impactul economic semnificativ asupra producției. Evaluarea subliniază importanța continuării și intensificării măsurilor de sprijin pentru agricultori și strategii de adaptare pentru a gestiona efectele adverse ale secetei și a sprijini recuperarea sectorului agricol.

Stare hidrometeorologică instabilă a înrăutățit și mai mult starea financiară a fermierilor, respectiv este imperios necesar de a face intervenții din partea statului, pentru a garanta, pe de o parte viabilității acestora, iar pe de altă parte, securitatea alimentară a țării. Astfel, în urma consultărilor purtate cu reprezentanții fermierilor și a celor mai importante categorii de creditori ai acestor, Guvernul propune măsuri temporare de susținere a fermierilor.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În calitate de subiect principal al proiectului de Lege apare fermierul – debitor care a obținut credite sau inputuri utilizate pentru activități agricole de la bănci, organizații de creditare nebancară, furnizori de inputuri agricole sau de la asociații de economii și împrumut.

Prin inputuri agricole se înțeleg: fertilizanți, pesticide de protecție a plantelor, semințe, echipamente și tehnica agricolă cât și alte servicii prestate fermierilor, pentru desfășurarea activităților agricole.

Proiectul de lege prevede, prin derogare de la Codul civil, suspendarea de drept a obligației de plată a debitorului pentru un termen de 6 luni. Pentru a produce acest efect juridic, debitorul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) a obținut credite, bunuri în leasing sau inputuri utilizate pentru activități agricole în baza unor contracte încheiate începând cu 1 septembrie 2023 până la până la 1 septembrie 2024;
- b) culturi agricole ale căruia au fost afectate în proporție de cel puțin 60%, de seceta pedologică și atmosferică din anul 2024, iar suprafața prelucrată afectată constituie nu mai puțin de 50%.
- c) față de care nu este intentată procedura de insolvență.

Pe de altă parte, normele proiectului impune creditorii să examineze cererile fermierilor – debitori care solicită renegocierea sau suspendarea obligației de plată pentru un termen ce depășește 6 luni. Acordul părților la contractul de credit asupra restructurării sau, după caz, suspendării obligației de plată, se va materializa într-un acord adițional.

Totodată, prin efectul Legii se va permite prelungirea garanțiilor financiare emise până la 1 septembrie 2024 de Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenorialului pentru creditele acordate debitorilor eligibili conform prezentei Legi, până la 31 decembrie 2025.

3.2. Opțiunile alternative nu au fost analizate întrucât caracterul situației care a generat necesitatea intervenției statului nu permite formularea opțiunilor de alternativă și analiza, estimarea și compararea rezultatelor potențiale ale acestora.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu au fost identificate.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Timpul de elaborare a proiectului nu a permis efectuarea unor estimări ale costurilor.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Asupra fermierilor-debitori: diminuarea riscului insolvenței și crearea condițiilor pentru inițierea lucrărilor agricole pentru anul agricol 2025.

Asupra creditorilor (bănci, organizații de creditare nebancară, asociații de economii și împrumut, furnizori de inputuri agricole): întârzierea cu cel puțin 6 luni a obligațiilor de plată a creanțelor.

4.4. Impactul social: Garantarea securității alimentare și menținerea dezvoltării economiei rurale.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Nu au fost identificate
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Nu au fost identificate
4.5. Impactul asupra mediului
4.6. Alte impacturi și informații relevante Nu au fost identificate
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Nu este cazul
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost supus avizării de către Ministerul Finanțelor, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Banca Națională a Moldovei. Anunțul de inițiere a elaborării proiectului nu a fost publicat deoarece actul normativ are caracter urgent.
7. Concluziile expertizelor
Nu este cazul
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Nu a fost identificat
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Proiectul nu presupune adoptarea de către Guvern a unor măsuri de implementare. Intervenția acestuia se va limita la mediatizarea și îndrumarea fermierilor în aplicarea Legii.
10. Constatările expertizei juridice
Observațiile și propunerile Ministerului Justiției și Centrul Național Anticorupție au fost reținute și prin prisma lor, a fost ajustat proiectul de Lege.

Secretar de Stat

Digitally signed by Șarban Vasile
Date: 2024.09.11 14:30:26 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Vasile ȘARBAN

Ex.: Dogotari Vasilii
Tel.: 0(22) 204578